

κάρβουνο, ὁ παιδεμός του παραλλάζει καὶ δὲν καταλεῖ τόσο ἀλάθεφτα ὅπως ὁ ἀδιάκοπος καὶ ὅμοιος παιδεμός.

Μιὰν ἀλλαγὴ παραμικρὴ τοῦ παιδεμοῦ εἶναι μιὰ κουταλίτσα δύναμη.

Κι ἄς κοιμᾶται σκεπασμένος ὁ παιδεμένος νὰ μὴ φανεῖ πάνω στὸ πρόσωπό του ὁ παιδεμός.

Κι ὅσο δὲν τὸν χτυπᾶ ὁ παιδεφτῆς ἄς μὴ χτυπιέται μοναχός του ὁ παιδεμένος.

Κι ἓνα δάχτυλο τοῦ ποδαριοῦ ἂν σαλέψει ἄς τὸ σαλέψει γιὰ βολή.

”Ἄς ἀνασαίνει ἀπὸ βαθειᾶ ὡς τ’ ἀποκοίλι, ὀλόκληρο τὸ φουσερὸ κι ἄργα. Κι ἄς μὴ στριφογυρίζουνε τὰ μάτια σὰν πουλιὰ στὰ κλουβιά, τὸ κεφάλι νὰ πέφτει ἐδῶ καὶ κεῖ σὰν ξένο, μαλακὰ καὶ μονιασμένο τὸ κορμί.

Τὴν ξέρομε καὶ τὴ δύναμη τοῦ παιδεφτῆ πού χωρίζει κορμὶ ἀπὸ νοῦ, ἄνθρωπο ἀπὸ ἄνθρωπο, τότε χαλιοῦνται συναμεταξύ τους.

Τὴν πείνα ἐξάλλου οἱ Ἕλληνες τὴν ἀντέχουνε, κάνουνε καὶ μὲ τὸ παραπάνω ὑπομονὴ σ’ ἀποκλεισμούς, σὲ κατοχές. Μὰ καὶ σ’ ἄλλες ἐποχές σὰ νὰ τὴν περιμένουνε, δὲ ξαφνιάζονται, τοὺς εἶναι γνώριμη σὰν καμμιὰ θεία τους ἀνεπιθύμητη ἀπὸ ἐπαρχία.

Οἱ ξένοι δὲν τὴν ξέρουνε ὡς φαίνεται. Χωριὰ ὀλόκληρα κινδυνέψανε γιὰ νὰ ταῖσουνε στὴν κατοχὴ κρυμμένους Ἄγγλους, τὰ θέλανε ὅλα σωστά. Καὶ στὸ βουνὸ τρώγανε τὶς κονσέρβες μονάχοι τους.

Κι οί "Αγγλοι δεσμοφύλακες πού δέν ἔχουνε ἀντριισμό παραπάνω ἀπό σκυλιά γυμνασμένα, ἐκεῖνο τὸ φαρμακωμένο συσσίτιο τὸ κουβαλοῦνε πάντα στήν ὥρα, ἐπίσημα.

Τέλος οἱ περισσότεροι "Ελληνες ἀντέχουνε τὸ λίγο φαῖ σὰ νηστευτές σέ ταχτική Σαρακοστή.

Μ' ἄβλαβα λόγια θυμηθήκαμε δίψες καὶ πείνες, πῶς ἄλλοιῶς ;

"Αβλαβα λόγια στή σειρά, δόστε πρόσωπο στὸν παιδεμὸ τῶν ἀνθρώπων.

Τέλος τὸ κρύο δυναμώνει τὸν κάθε παιδεμὸ δίδυμη γέννα : κρύο καὶ θάνατος.

Κι ἡ ζέστη παιδεύει μὰ τὴν περνᾶς πιὸ ἀνέξοδα.

Τέλος ἡ ἀπομόνωση τὰ βαραίνει ὅλα, τὸ ξέρει αὐτὸ καλὰ ὁ βασανιστής.

Κι ἄλλα διάφορα ξέρει καὶ ξέρομε, πού δέν γράφονται ὅσο βαστᾶ ὁ παιδεμὸς.

Καὶ δὲ θὰ ποῦμε ἀκόμα ποῦ μᾶς πονεῖ οὔτε πόσο.

Κι ἡ πάστρα εἶναι δίκιο τοῦ φυλακισμένου, δίκιο του κι' ὁ κόπος της.

Οἱ "Αγγλοι πού θὰ γνωρίζονται στὸ κόσμο γιὰ παιδεφτές, ἔχουνε νόμο τὸν παιδεμὸ καὶ στὰ σχολεῖα, κάνανε καὶ τὴν πάστρα παιδεμὸ, διατάζουνε ξαναγιαλίζονται τὰ γιαλισμένα, ξεστρώνονται ξαναστρώνονται τὰ στρωμένα, ξεγυμνωμένους ἄντρες τοὺς τρέχουνε καὶ ντύνονται, τρέχουνε καὶ ξουρίζονται, ἄχρηστος

κόπος δηλαδή ξεφτελισμός. Και τὸ ξύλο μὲ σύρμα, μὲ λουρί, μὲ γροθιές, μὲ ραβδί, τόχουνε νόμιμο, νόμιμο ξεφτελισμό.

Κι οἱ Ναζήδες πλυθήκανε μὲ σαποῦνι ἀπὸ ἀνθρώπινα κορμιά, ντροπὴ τῆς γῆς αὐτοὶ κι ἡ πάστρα τους.

Καὶ στὴ φυλακὴ τὸ κάθε στολίδι, τὸ κάθε γλυκὸ ἐνθύμιο τῆς ζωῆς ἔχει τὴ θέση του, ὅπως τὸ ἐνθύμιο τῆς πατρίδας στὴν ξενιτιὰ κι ὡς ἐκεῖ πού μερώνει, τὰ πολλὰ ἐνθύμια περισσεύουνε.

Λουστήκανε οἱ γυναῖκες σήμερα, γέμισε πλεξοῦδες, μοσκοβόλησε ὁ θάλαμος, «ἔχομε καὶ μεῖς Σάββατο...» Κρεμάσαμε στὸν τοῖχο τὰ τελειωμένα ἐργόχειρα, πουλάκια καὶ τριαντάφυλλα, μιὰ τραγούδησε, φτάνει ὡς ἐδῶ γυναῖκες, ὡς ἐδῶ..

Καὶ πάλι βράδυασε, μελάνιασε τὸ παραθυράκι.

Καὶ καθετὶ τοῦ ἔξω κόσμου, ὅ,τι μετακουνιέται κι ἀνεμίζει, ἕνας χαρτένιος μύλος, ἕνα πουλί στὸ φτερό, ἕνα σαλιγκαράκι καὶ μιὰ στολαματιὰ νερὸ νοστιμίζει τὴν ὥρα τοῦ φυλακισμένου, καλοδεχούμενο.

Στὴ φυλακὴ φορᾶ καθένας ὅ,τι ροῦχα ἔχει. Στὸ δικαστήριο τὰ πιὸ καλά, στὴν ἀνάγκη δανεικὰ. Ὁ δικαστὴς πολλές φορές τιμώρησε τὴν πάστρα πού ἔλαμπε σ' ἕνα κούτελο. Μὰ τιμωρεῖ καὶ τὸ τρύπιο παπούτσι πού τὸν ἀντικρύζει ἄφοβα. Ὁ δικαστὴς τιμωρεῖ, ὁ δικασμένος μὲ τὴν πάστρα του, μὲ τὴν τρύπια σιόλα καὶ τὴν ἀφοβιά του, καθένας στὴ θέση του καὶ μὲ τὸ ροῦχο του.

Κι οἱ μελλοθάνατοι φροντίζουνε τὰ ροῦχα πού θὰ φορέσουνε νᾶναι καί ταιριαστά.

Πολλές κοπέλλες ντυθήκανε στὰ κάτασπρα, ἔτσι τίς τουφεκίσανε. Ἄς μαρτυρήσει ὅποιος εἶδε τέτοιες νύφες, δὲν ἔλαχε κανένας συνομήλικος ἐκτελεστής; Στὰ χέρια τους καμμιά φορά βαστούσανε λουλούδι.

Γυναῖκες, μάνες ὕστερα γνωρίζουνε καί δὲ γνωρίζουνε τὰ ροῦχα.

Κι ὅλα τὰ χρήσιμα ἐφόδια, τὰ δένει ὅλα μαζί ἕνας πόθος ὅπως τὸ ψιλὸ σύρμα δένει τὸ σιδερόσκοινο, κάποιος πόθος τῆς ζωῆς πού δὲν κόβεται μὲ μαχαίρι, ἄχ βασανιστὴ μὲ τὰ πριόνια σου.

Κι ὁ παιδεμένος χτυπιέται, τὸν σέρνουνε τὰ ρέματα τοῦ πόνου, τοῦ φόβου καί βογγᾶ.

Λοιπὸν ἂν βογγήξει «ἄς ζήσω» καί ποθήσει ζωὴ καί δὲν ποθήσει θάνατο, ἀπὸ κείνον δὰ τὸ συναρμολογημένο πόθο πού εἶναι σὰν ἓνα σανιδάκι μὲ γράμματα τοῦ ὁμορφου κομματιασμένου караβιουῦ, σὲ τόση δὰ ὥρα, ἀπὸ τόση δὰ πνοὴ πιάνεται ἡ ζωὴ του, πάλι πλέβει.

Κι οἱ τόσοι παιδεμένοι θέλουνε παραστάτες πιὸ γρηγορούς καί πιὸ πολλοὺς ἀπ' τοὺς παιδεφτές.

Ἡ γρηγοράδα κι ὅσα κουβαλᾶ εἶναι καί καμάρι. Ὅπως στὸ χαρούμενο κάλεσμα πληθαίνοντας οἱ καλεσμένοι πληθαίνει ὁ κόπος καί τὸ ἔξοδο καί τὸ καμάρι.

Κι ὅπως βόγγηξε ὁ παιδεμένος «ἄς ζήσω» μὲ τὸ ἓνα παξιμάδι, ἓνα μαξιλάρι πού θὰ λάβει, σὰ νὰ λαβαίνει μερίδιο στὸν κόσμο λοιπὸν δὲ βιάζεται ν' ἀποκοπεῖ, πο-

νηρεύεται πῶς νὰ λάβει κι ἄλλο, χρήσιμη πονηριά.

Παιδεμένοι καὶ παραστάτες μαζί μαθαίνομε τὰ χρήσιμα.

Κι ἡ κάθε φωνὴ χ ρ ἦ σ ι μ η, ὅσο ποθεῖ τὸν κόσμον τοῦτον, ὄχι ἄλλον ἄς εἶναι καὶ βλάστημη.

Φτάνει νὰ μὴν τὸν λέει μάταιο.

Ποῦ ἂν ποῦμε τὸν κόσμον μάταιο καὶ ποῦμε τὸ θάνατο καλὸ, αὐτὸς θὰ μᾶς περικόψει κάθε μας ὥρα, δὲ θὰ τὴν πάρει μιὰ φορά, παρὰ λίγη — λίγη τὴ ζωὴ μας, ἐπιδέξιός κλέφτης.

Πιστὸς — πιστὸς ὁ πόθος τῆς ζωῆς καὶ στοὺς παιδεμοὺς ἀγύριστος.

Κι ὅλα τὰ ἔργα καὶ τὰ λόγια εἶναι χρήσιμα, μεγάλα καὶ μικρὰ ὅσο καθρεφτίζουνε τὸν κόσμον λαμπρὰ θρύψαλα τοῦ ἀκριβοῦ καθρέφτη, δὲ θολώνουνε.

Κι ὅση πνοὴ διατηρεῖ ὁ ζωντανὸς ἄλλη τόση αἴσθησις διατηρεῖ γιὰ νὰ φοβᾶται καὶ νὰ πονᾶ, δὲν παίρνει ἀμοίραση οὔτε μιὰν ἀνάσα ὁ πιστὸς συνέταιρος.

Κι ἐσὺ καϋμένε διψασμένε βόγγηξες «ἄς ζήσω..» σ' ἄκουσα. Καὶ κεῖ τὸ μεσημέρι πέρασε μπροστὰ στὸν ἥλιο ἓνα κοπάδι συννεφάκια, στέναξες «ἄχ δροσιά..» Κι ὁ πιστὸς πόθος ἐλπίζει μήπως πέσει καὶ καμμιά ψιχάλα, μήπως ἔχει σειρὰ ὁ καλὸς φύλακας, αὐτὸς ἀνοίγει τὴ σιδερένια πόρτα πρὶν μᾶς κλειδώσει, μπαί-

νει ἀεράκι καθαρὸ, μᾶς γεμίζει κανένα παγούρι πρὶν κλειδώσει. Ὅμως, ἄλλο ἓνα φύσημα καὶ σκορπίσανε τὰ σύννεφα, πέρασε ὁ πιὸ ἄγριος φύλακας, ἔκλεισε πρὶν τὴν ὥρα τὸ παραθυράκι, τ' αὐτί σοῦ ποῦ δροσί-στηκε, στυλώθηκε ἀκούει τώρα τοῦ τρελλοῦ τὰ μουγκρητὰ ποῦ τὸν παιδεύουνε στὸν κάτω διάδρομο, τὰ μάτια τὰ κλειστὰ τώρα μισανοίξανε βλέπουνε πάνω στοὺς τοίχους κουνούπια καὶ κοριούς, μὲ μιὰ πνοή δροσίστηκες μὲ δεύτερη πάλι φοβήθηκες, σιχάθηκες ἄχ ζωντανέ..

Δὲν ἀκουμπᾶ ποτές του ὁ ζωντανὸς πόθος πουθενά. Τόσο γλυτώνει τόσο δὲ βρίσκει γλυτωμό.

Σὲ μιὰ τρίχα ψιλὴ — ψιλὴ διπλοζυγιάζονται, δὲν ἰσιώνουνε ποτές πόθος καὶ πόνος τῆς ζωῆς, καῖλα καὶ δροσιά της.

Κι ἄδικα σηκώνει πάνω τὰ χέρια νὰ πετάξει ἄλλοῦ ὁ ζωντανὸς ἄδικα ζαρώνει. Στὸν τόπο παλεύεται ὁ παιδεμὸς καὶ στὸ μπόι τοῦ καθενὸς ὡς ἐκεῖ ποῦ φτάνουνε οἱ ρίζες του.

Ἄπ' τῆ ραχοκοκαλιά του βασιτιέται ὁ παιδεμένος.

Κι ἂν φανεῖ πὼς ὁ παιδεφτῆς τὰ νίκησε ὅλα, ἡ νίκη του δὲν ἀντέχει.

Ἄπ' τὴν ἀντοχὴ τοῦ παιδεμένου μετριέται ἡ νίκη τοῦ παιδεφτῆ.

Κι ὁ ἔμπειρος τῆς ζωῆς ἄς μὴν ἐμπιστεύεται ἢ ὁ
κολοπετσωμένος πὼς πείρα καὶ πέτσωμα εἶναι ἀντοχή.
Οὔτε ὁ ἔξυπνος νὰ ἐμπιστευτεῖ τὴν ἔξυπνάδα.

Φάνηκε ὁ παιδεμὸς σκορπίσανε οἱ γνώριμες ἀξιωσύνες
σὰν ψαράκια τοῦ ἀφροῦ ἅμα φανεῖ ἀπὸ βαθεῖα ἢ μαυρι-
λα τοῦ σκυλόψαρου.

Οὔτε ἢ σκληρὴ γνώμη ἀντέχει.

Οὔτε τοῦ καλοῦ ἢ καλωσύνη, οὔτε ἢ κακία.

Οὔτε ἢ ἀγάπη ἀδέρφια, λούφαξε ἢ ἄοπλη ἀγάπη.
Μιὰ καὶ μόνη ἐμπειρία λέει: «Χτυπᾶτε, μὰ ἐμεῖς θ' ἀν-
τρειεύομε ...» ἀντέχει, δὲν πικραίνεται.

Κι ἀφήστε τίς γυναῖκες νὰ κλάψουνε.

Ὁ παιδεμένος δὲν πικραίνεται γιὰ τὴν ἀνομία τοῦ
ἀνομου, γιὰ τὴν ἀδικία τοῦ ἀδικητῆ οἰκονομᾶ τὴν πίκ-
ρα του.

Ὅπου χτυπιέται, ὅπου κείτεται μὲ τὸνα χέρι καθα-
ρίζει τὴν πληγωμένη σάρκα του ξεφαρμακώνεται.

Καὶ ποιὸς δίκαιος ἔκανε συμφωνία πὼς τόσο θ' ἀν-
τέξει ὄχι παραπάνω;

Ποιὸ καράβι ἔκανε συμφωνία πόσους καιροὺς θὰ
παλέψει; Καὶ μὲ ποιὸν τὴν ἔκανε;

Ἡ ἀντοχὴ καὶ τὸ μέτρος τῆς σὲ παιδεμένες σάρ-
κες γράφτηκε, δὲ γράφτηκε ἀκόμα στὸ χαρτί.

Τέτοια γραφὴ χρειάστηκε κατάσαρκη κι ἀνάγνωση.

Κι ὅσοι δὲν πήγανε νὰ τὴ μάθουνε ἦρθε τὸ σχολεῖο
μπροστά τους.

Κι ἡ μάθησις τοῦ παιδεμοῦ κι ἡ πρόβλεψή του χρήσιμη ὅπως ἡ πρόβλεψη τοῦ χειμῶνα ὅπου βαστᾶ πολύ.

Καὶ ποιός χειμῶνας λυπήθηκε ποτὲ τῆ γύμνια τοῦ γυμνοῦ, ἔγινε καλοκαίρι ;

Ἐάνθρωποι παιδεμένοι καὶ λαοί, μὴν περιμένομε τίς καλωσύνες τοῦ παιδεφτῆ μας.

Κι ὅπου ἐξουσιάζει ὁ πλοῦτος μὲ τὰ ὅπλα του εἶναι χειμῶνας γιὰ τοὺς ἄοπλους.

Δὲν ξέρει ὁ πάνοπλος πλοῦτος τὸ δίκιο τοῦ ἄοπλου.

Κι ἂν τὸ ξέρει δὲν τὸ θέλει παραπάνω ἀπ' τὸ δικό του.

Καὶ στὸ στενὸ δίκιο τοῦ πλούτου δὲ χωρᾶ τὸ μεγάλο δίκιο τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς εἰρήνης.

Κι ἂν ἓνας πλούσιος καὶ πάνοπλος ξέρει καὶ θέλει τὸ δικό του τὸ μεγάλο δίκιο, ἂν γνωριστεῖ γιὰ δίκαιος πρῶτον αὐτὸν θὰ χτυπήσει ὁ ἀδικητής.

Κι ὁ δίκιος ἂν δὲν πολεμήσει τὸν ἀδικητὴ χάνει τὴ δίκια γνώση του, γίνεται ἄδικος.

Κι ὅσοι Ἕλληνες πλησιάσανε τὸν ξένο παιδεφτὴ τάχα γιὰ καλό, τὸν ξεπεράσανε.

Τέλος ἂς ξέρει ὁ παιδεμένος πὼς δὲν εἶναι δάσκαλος ἢ πατέρας αὐστηρὸς ὁ παιδεφτῆς, τάχα θέλει καὶ ξέρει τὸ καλό του. Κι ἂν τὸ θέλει δὲν τὸ ξέρει.

Ἄλλο τὸ καλὸ τοῦ παιδεμένου ἄλλο τοῦ παιδεφτῆ.

Κι ἂς μὴ θέλει ὁ παιδεμένος ποτὲ τὴν ὑπόληψη τοῦ παιδεφτῆ οὔτε ποτὲ νὰ τὴν κερδίσει.

Ἐάν πει ποτὲ ὁ παιδεφτῆς γιὰ κείνους ποὺ παιδεύει

«ὅμως εἶναι ἄντρες», τὸ μῖσος τοῦ δὲ λιγοστεύει, πληθαίνει.

Κι ὅπως ὁ τεχνίτης στ' ἀργαστήρι ξεδιαλέγει ἐργαλεία, ὑλικά, λογαριάζει κόπους, κέρδη ἔτσι ὁ ἀδικητῆς ξεδιαλέγει καὶ λογαριάζει τὸν παιδεμὸ μὲ γνώση καὶ τῆς ἀντρειοσύνης τοῦ παιδεμένου.

Κι ὁ μεγάλος πόθος μας τῆς ἀδελφωσύνης δὲν κάνει ἀδελφὸ καὶ τὸν παιδεφτῆ.

Ὁ μεγάλος πόθος δὲν κονταίνει τὸ μεγάλο δρόμο.

Μιὰ φορὰ μᾶς γέννησε μιὰ μάνα στὸ μπόϊ της, μᾶς ξαναγεννᾷ ἢ κάθε παιδεμένη μέρα καὶ περίσταση.

Κι ὁ παιδεφτῆς θὰ γνωριστεῖ γιὰ παιδεφτῆς, ἀλλοιῶς δὲ θὰ τὸν ποῦμε.

Κι ἂν ὁ παιδεμένος γνωρίσει γιὰ παιδεφτῆ τὸν ἀδερφό του, ἂν ἀσπρίσανε τὰ μαλλιά του σὲ μιὰ νύχτα, μ' ἄσπρο κεφάλι θὰ τραβήξει ὁ παιδεμένος τὸ δρόμο του, ἔτσι θὰ γνωρίζεται μὲ τὸ σημάδι τοῦ παιδεμοῦ.

Ὅμως τὸ δίκιο δὲ θὰ τὸ πεῖ ἄδικο ἢ τὸ ἄδικο δίκιο, σὲ καμμιά στροφή.

Καὶ φαγώσιμα χρῆσιμα εἶναι ὅσα στυλώνουνε καὶ δὲ βαραίνουνε, ὅσα πιάνουνε λίγη θέση, αὐγά, ἐλιές, φρούτα ξερά καὶ τ' ἀκριβὰ ψάρι, κρέας, φρούτα. Τὸ ψωμὶ ποὺ δοξάζομε εἶναι σαβούρα τῆς κοιλιᾶς, μὰ

τ'όφελός του λίγο, ἀναλόγως τῆ δόξα του καὶ τὸ βάρος του.

Κι ὁ παιδεμένος ἄς θυμᾶται ὅπως κι ὁ φτωχὸς τῆ νοστιμάδα τοῦ φαγιοῦ, νὰ μὴν τὴν ξεγράψει.

“Ὅπου κείτεται, ὅπου τὸν πᾶνε ἄς μὴ φτάνει τὸ μάτι του παρακεῖ ἀπὸ ἓνα ντουβάρη.

“Ὅμως ἂν τοῦ πέσει ἓνα σπειρὶ σουσάμι στὸ στόμα ἄς καταλάβει καλὰ τῆ νοστιμάδα του καὶ τῆ νοστιμάδα τοῦ κόσμου, ποὺ βασιέται ἀπὸ μικρὰ σὲ μεγάλα.

Κι ἀνάστροφα.

Στὴ φυλακὴ τίποτα δὲ φυτρώνει.

Στὴ φυλακὴ ὅλα χαλνοῦνε, δὲν ξαναγίνονται, αὐτὸ εἶναι φυλακὴ.

Κι ὅπου χαλνοῦνε ὅλα καὶ δὲν γίνονται εἶναι φυλακὴ.

“Ἐνα κουκούτσι ὅμως φυτρώνει στὴ φυλακὴ μέσα, γερὸ ἀμύγδαλο, ἡ μάθησις.

Εἶπαμε πολλὰ χρήσιμα ἐξαρχῆς, μετρήθηκε ἀνάσα πρὸς ἀνάσα ἢ ζωὴ.

Μὲ τὸν ὕπνο λοιπὸν μὲ τὸ νερό, μὲ τὸ φαῖ στὰ χρήσιμα ἔχει σειρὰ κι ἡ μάθησις.

Καὶ πρῶτα ἡ μάθησις ποὺ λογάριασε τὸν κόπο τῶν ἀνθρώπων ἄρα καὶ τὴν ἀξία τους.

Κι ἀπ' τὸν κόπο κρέμεται τὸ δίκιο, μὲ τὸν κόπο ξεχωρίζει τὸ δίκιο ἀπ' τὸ ἄδικο.

“Ἡ ἐπιστήμη τούτη σάρκωσε ὅλες τὶς ἐπιστῆμες, αὐτὴ

τὴν ἐπιστὴμη φοβᾶται, ἄλλη δὲ φοβᾶται ὁ παιδεφτής.

Αὐτὴ σπουδάζομε καὶ μείς, φυλακισμένη, τουφεκισμένη ἐπιστὴμη μὲ γράμματα καὶ μὲ παιδεμοὺς σπουδάζουσαί.

Πᾶνε τὸ γιό μας φυλακὴ
πάει ὁ γιός μας γιὰ σπουδὴ
ἄλλες σπουδὲς ἀρχίσαμε
σ' ἄλλες ἐξεταστήκαμε.

Ἔνα βιβλίον διαβάσαμε, ἀνοίγει ἕνα παράθυρον
ἕνα βιβλίον διαβάζομε ὁ κόσμος ζωγραφίζεται
στὸ χαμηλὸ ταβάνι.

Κόβει τὶς μέρες μας ὁ παιδεφτής
καὶ τὶς μακραίνει ὁ δάσκαλος.

Μᾶς ἀποκλείσανε ἀπ' τὸν ἥλιον
λάμπουνε δίπλα μας δυὸ κούτελα στητά.

Μετροῦμε τὴν ἀνάσα μας τὴ στέρνα μας
μετροῦμε καὶ τοῦ παιδεφτῆ τὴν ξεραῖλα.

Ἔχομε χρόνια μπροστά μας, νύχτα μὲ νύχτα ὅλοι
σπουδάζομε, οἱ γριῆς πιάσανε τὴν Ἄλφα—Βῆτα.

Δὲν εἶναι ὁ κόπος μας γιὰ φετεινὰ κουκιά, μπολιάζομε ἀγριελιές.

Μαζὶ μαθαίνομε σοφοὶ κι ἀπλοὶ — δὲ χωρίζομε.

Μαζὶ πληρώνομε γέροι καὶ νέοι — δὲ χωρίζομε.

Ἄς φταίξουμε δὲ χωρίζομε, ἄς δοξαστήκαμε δὲ χωρίζομε.

Ἄς γρήγορος δὲν ξεπερνᾷ τὸν ἀργό, οὔτε ὁ ἀπλὸς τὸ σοφό.

Φυλάει ὁ σοφὸς τὸν ἀπλὸν κι ὁ ἀπλὸς τὸ σοφό, γρήγοροι κι ἀργοὶ ἀχώριστα.

Κι ὁ παιδεμένος μὲ τὴν πρασινάδα ποὺ θὰ φυτέψει

μὲ τὰ χέρια του, στὸν ἴσκιο τῆς γνώσης του θὰ δροσίσει καὶ θὰ δροσιστεῖ.

Καὶ τῆ γλύκα τοῦ κόσμου τῆ χαιρετοῦνε πολλοὶ καὶ τὴν εἰρήνη.

Μὰ στὸ τραπέζι μας πλησιάσανε, μὲ μᾶς καθίσανε οἱ δύο ἀδερφές «καλῶς τις, τάχομε ὅλα ἔτοιμα, γιὰ σᾶς ἔτοιμαστήκαμε, ὅλα τὰ δόσαμε..»

Ἄπ' τοῦ παιδεμένου τὴν ἀπαντοχὴ γνωρίζει ἐλπίδα πιά κι ὁ παιδεφτῆς του.

Μισοκοιμᾶται ἀκόμη ἡ πολιτεία, ἀνεσῆκω λίγο, ἄκου πῶς βλαστημᾶ ὁ ἐκτελεστής,
πῶς ἀποχαιρετιοῦνται οἱ μελλοθάνατοι
δὲ λείψανε οἱ ἀθάνατες καρδιές καμμιὰν αὐγή.

Ἄλλο χρήσιμο ποὺ στυλώνει τὴ ζωὴ ὡς τ' ἀκρινό της πεζούλι καὶ μιὰ δρασκελιά παρακεῖ εἶναι ἡ μοιρασιά.

Πολλὰ μαθαίνομε ὁδοιπόροι καὶ συνοδοιπόροι, μαθαίνομε καὶ τὴ μοιρασιά.

Μετρηθήκανε οἱ λαβωμένοι στὴ σπηλιά
οἱ κουλοὶ πᾶνε γιὰ νερὸ
πρῶτοι θὰ πιοῦνε οἱ σκοποὶ καὶ οἱ κατάκοιτοι.

Καὶ τὸ καρβέλι μὲς στὴ μέση κάνει πλοκάμια καὶ τραβᾶ τὸν πεινασμένο ἀπ' τὰ μαλλιά νὰ πέσει νὰ τὸ φάει ὀλόκληρο, ἢ κουβέρτα ὅσο νυχτώνει, στενεύει, τὸ χέρι τοῦ κοιμισμένου ἀπλώνει, τὴν τραβᾶ.

Μὰ ὁ συντροφικὸς νόμος μοιράζει κρύο καὶ ζεστασιά, φαῖ καὶ πείνα, μὲ τὸν καλὸ καὶ μὲ τὸ σκληρὸ λόγο

θέλει δὲ θέλει ὁ ἄνθρωπος μαθαίνει πῶς καὶ κρῦο, ζεστασιά, φαῖ καὶ πείνα εἶναι γιὰ ὅλους.

Κι ἡ φύλαξη κι ἡ χόρταση τοῦ κορμιοῦ, τοῦ χωριοῦ πιάνει πολλὰ κορμιά, πολλὰ χωριά, δὲν κόβεται στὸ ἕνα, τὸ δικό μας.

Καὶ πολλὰ σπλάχνα ζαρώσανε, φανήκανε τὰ παιδεμένα κι ἄλλα μεγαλώσανε, φανήκανε καὶ τὰ μεγαλωμένα. Ὅσους κλώνους κάνει τὸ δέντρο καὶ δέρνεται μὲ τοὺς ἀέρηδες, ἀπὸ ἄλλες τόσες ρίζες βασιέται, τραβᾶ καὶ ρίχνει δροσιά.

Δὲ φτάνει καμμιανῆς γυναίκα ὁ πόνος ὁ μονάκριβος. Πληθύνανε οἱ πόνοι πληθύνανε οἱ δρόμοι μας, οἱ γιοί σας κι οἱ μπόγοι σας, γυναῖκες κουβαλητρες.

Ἡ μοιρασιά εἶναι κι ἡ τάξη μας.
Τὸ μοιρασμένο καρβέλι ἀρχὴ τοῦ νόμου.

Ἡ μοιρασιά μέρωσε καὶ τὸ θάνατο, ἄλλο τίποτα δὲν τὸν μερώνει.

Μοιραστήκανε οἱ δικασμένοι καὶ τὴν τελευταία τους νύχτα, δόσανε ὅσα προλάβανε, δόσανε καὶ τὰ νιάτα τους καὶ τὰ κουρέλια τους.

Ἐδῶ σὲ μελετῶ καὶ σένα δικασμένε ναυτεργάτη, ἔξω ἀπ' τὸ δικαστήριο ἔβγαλες, πέταξες τὴ φανέλλα σου οτὴν ἀδερφή σου, πρὶν σοῦ ξαναπεράσουνε τίς χειροπέδες, σὲ τουφεκίσανε μὲ τὸ πουκάμισο.

Τίποτα δὲν ἀπόμεινε ἀμοίραστο, οὔτε τὸ καμάρι.

Καὶ τὸν κόσμο δὲν τὸν εἶπανε μάταιο.

Μπήκε στὴ μοιρασιά σὰν ἀδερφομοιράδι κι ὁ κό-

σμος κι ὁ θάνατος.

Εἶδε λοιπὸν κι ὁ θάνατος μιὰ σειρά.

Δὲν εἶναι παρεξήγηση πού χάλασε τὸ κάλεσμα

δὲν εἶναι χωροφύλακας μυστικὸς πού ἀκολουθᾷ

δὲν εἶναι ὄπλο σὲ χέρια μεθυσμένα

δὲν εἶναι νύρκη ξεχασμένη

δὲν εἶναι ἀντάρα πού μᾶς νύχτωσε καταμεσήμερα.

Στὴν ὥρα του, στὸν τόπο,

ἄγριο σκυλί ὁ παιδεφτὴς νάτος ξοπίσω του κι ὁ θάνατος.

Εἶπανε λοιπὸν οἱ δικασμένοι «ἐμεῖς θὰ πεθάνομε αὔριο, πάρτε ὅ,τι ἔχομε, ὅ,τι κάνομε. . .» καθὼς λένε τοῦ ἴδιου κάμπου τὰ χωριά, πάνω στὴ σφίξη τοῦ θέρους «ἐμεῖς ἀλωνίσαμε, νὰ τ' ἀλώνι, νὰ ἡ μηχανή. . .»

Καὶ νὰ κεφάλια τῶν συντρόφων πού κοιτάζανε τὸν κόσμο κοιτάζουνε τώρα κατὰ τὸ θάνατο, πᾶνε ὅλοι ἕνα βῆμα, βλέπουνε ἴσια μπρός, ἀπαντοχὴ τους πιά εἶναι ὁ θάνατος.

Δὲν ἔχει ὁ δρόμος πιά στροφή.

Ὁ δρόμος τους δὲν ἔχει ἄλλη στροφή.

Περπατοῦνε πρὸς τὸ θάνατο οἱ πιὸ δίκαιοι Ἕλληνες.

Μπρὸς πίσω - οἱ ἀδικητές.

Μὲ ὄπλα πολύσφαιρα, μὲ σκυλιά, μὲ παγίδες

κυνηγοῦνε τοὺς ἄξιους οἱ ἀνάξιοι

τοὺς βάλανε στὴ μέση, ὁ Χάρος ὁδηγός,

ἄξαφνα γύρισε κι αὐτός, ρωτᾷ:

— «Ποιὸς δίκασε αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνες;

Σιχάθηκε τὴν ἐξουσία του.

Ὁ θάνατος σιχάθηκε τὴν κρύα δύναμή του ὅπως κα-
τάντησε δολοφόνισσα, τὴν κόβει ἀπ' τὸν ἀδικητὴ, παρα-
στέκεται τοὺς δίκαιους, χρήσιμος κι ὁ θάνατος.
Τὰ χαντάκια γίνανε στρωμένα κρεββάτια ὅπου θὰ πέ-
σουνε μπρούμητα τόσα ὄμορφα κορμιά, ἰσιώσανε τὰ
στραβωμένα στόματα.

Ξυπνήσανε κοιμισμένα πουλιά,
γεμίσανε κελαιδίσματα τὰ σύρματα
Ἐκεῖ - ἐκεῖ στοῦ Ὑμηττοῦ τὰ χαμοβούνια, τὰ χαράματα.

Κι ὁ Χάρος τότες τρέχει, πάει μηνύματα, μιλά ὁ
ἀμίλητος, ὁ καλὸς γείτονας, ὁ μόνος μάρτυρας, οἱ γυ-
ναῖκες κάναν τὰ μηνύματα προσάναμα στὰ φτωχόσπιτα,
ἡ λύπησῃ ἀνάβει σὰ γκαζιέρα, δὲν παράπεσε μήνυμα,
οὔτε ροῦχο ματωμένο.

Κουνήθηκε λοιπὸν κι ὁ θάνατος, ζεστάθηκε, δαιμονί-
ζεται ὁ ἀδικητής.

Δαιμονίζεται ὁ ἀδικητής μὲ τοῦ πιστοῦ συντρόφου
τὸ χρήσιμο θάνατο.

Ποῦ δὲν εἶναι καὶ ποτές βιαστικὸς ὁ χρήσιμος θάνα-
τος, ἄς μὴ βιάζεται ὁ λιγόψυχος οὔτε ὁ ψυχωμένος.
Οὔτε ὁ ξεμοναχιασμένος, οὔτε ὁ κοσμαγάπητος.

Λαὸς μελίσι ξεσηκωμένο
ἀπὸ ποῦ πέρασε ἡ συνοδεία ;
Πασκίζουνε νὰ ἰδοῦνε κι οἱ τυφλοί,
ἀφουγγράζονται κι οἱ κουφοί,
ἄχ σιδεροφραμένο τ' αὐτοκίνητο, μέσα τὰ μελλοθάνατα
παιδιά μας.

Περάσανε, περνοῦνε μιὰ στιγμή, σὲ μιὰ στιγμή ξεδιά-

λυνε ὁ παιδεμὸς τῆς χώρας.

Μιὰν ἄλυσσίδα ὁ πόνος της.

Μεγάλος καὶ παραμικρὸς πόνος καὶ παιδεμὸς, ἀχώριστα τὰ σκοτωμένα μας παιδιὰ καὶ τὰ τρύπια μας παπούτσια.

Κι ὅπως καμμιά φορά μέσα στὸ συναγμένο πλῆθος, φαίνεται καὶ χάνεται κάποιο σύνθημα ποὺ τὸ βαστοῦνε σὲ κοντάρι, ὅπως ἡ φουσκοθαλασσιὰ σκεπάζει ξεσκεπάζει τὰ βαπορίσια φανάρια καὶ δείχνει πότε τὸ πράσινο πότε τὸ κόκκινο, πλησιάζοντας ὅμως ξεχωρίζουνε πιά καθαρὰ τὰ φανάρια, τὰ συνθήματα, τὸ νόημά τους εἶναι καθαρὸ καὶ γνώριμο,

ἔτσι ξεχώρισε, φάνηκε ὁ παιδεμὸς κι ἡ σημασία του, καθὼς μοιράζεται στὴν ἐποχὴ τούτη ἐδῶ ἀγώνας καὶ φυλακὴ, πείνα καὶ ψωμί, ἀγρύπνια καὶ ὕπνος πρόθυμα, πρόθυμα σήμερα, ὄχι ἄλλη πιά χρονιά-κι ἡ δίψα καὶ τὸ νερὸ κι ὁ θάνατος.

ΤΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ φτηνό, κατάστρωμα καὶ θέατρο
ἀκροατήριον καὶ θίασος στὸ κέφι

~~ἀπὸ ἀεράκι τοῦ πελάγου.~~

Καὶ ἱστορεῖ καὶ θαυμάσια

Ἔργα πολλὰ ξέρεται ἀπὸ ~~ὄξω~~ ἢ τρίτη θέση, ἀγραφτὰ
τῆς ξενιτιᾶς, τῆς προσφυγιᾶς, τῆς ἐξορίας, τῆς πείνης

~~Λόγος ἀντίλογος δὲ σώνεται, πράξεις πολλές~~

~~καὶ πλὴν περιπέτεια~~ «... μὰ ἡ ζωὴ γλυκιά 'ναι».

Μπόγοι, καλάθια μόνιμο σκηνικὸ ~~κι ἡ θαλάσσα κυκλική~~
καὶ ~~μιὰ θάλασσα κυκλική μετὰ τὰ νησιά τῆς.~~

Θ/ Ἐλθαίνουμε στεριές, κρέμονται βράχια μολυβιά
τῆς γῆς / τὰ σπλάγχνα τὰ καμένα
διπλοφρυγίζουνε ~~ἡ~~ τὰ νερά—ὁ ἥλιος γέρνει—,
μέλυσες κοντυλιές περιγραμμένα.

ΕΞΗ ΒΑΡΙΑ κλειδιά ένα - ένα

μᾶς ἀνοίξανε τὴν καρδιά

~~ἕξη φορές ἀναστενάξαμε~~

ἦρθαμε ὅπου λαχταρούσαμε,

ἔδω μᾶς ἔφερνε κι ἓνα ὄνειρο καλὸ

καθίσαμε ἄκρη - ἄκρη^{1α} στὰ βράχια, *πολυβία, μελισσία*

~~μαῦρα βράχια~~ καὶ ~~μελισσία~~, σταυρώσαμε τὰ φτερά μας.

Βλέπομε - ~~βλέπαμε~~, Σάμο, Σάμο

μαῦρες οἱ κορφές σου ἀπ' τοὺς πολέμους,

γλαρονήσια, τραγονήσια

~~πρὸς τὸ Νοτιὰ πρὸς τὸ Βορριὰ~~

ἔ Λέρο, Κάλυμνο ξεκομμένη Ἀστροπαλιά

~~πολλὰ εἶδαμε, πολλὰ ὄμορφα~~

~~κι ὅσα δὲν εἶδαμε πολλά...~~

Δώδεκα ὧρες τὸ ταξίδι μας

δώδεκα χρόνια οἱ ἐξορίες μας *τῆ*

καὶ ~~τοῦτην~~ ἢ πλακοστρωμένη ἀνηφοριά, */ τῆρα*

ψέλνουν τὸν ὄρθρο οἱ Χριστιανοί,

τὴν ἐρημιὰ θυμιάζουνε

χαμοπετοῦνε ἀφόβιστα πουλιά.

Ἡ καλωσύνη τοῦ πελάγου

ἓνας σοφρὰς στρωμένος φρουτῶν εὐφρανθεῖτε

καὶ τῆς πέτρας τῆ μοσκοβολιά.

Τί ἀλαφριές πού εἶναι οἱ νύχτες σου πατρίδα

~~ξ~~ημέρωσε καὶ στὰ μαντριά πηδοῦνε τὰ κατσίκια

στὶς θάλασσες πηδοῦνε τὰ νησιά.

Ἀπὸ ἓνα δίκورφο βουνὸ βγαίνει ὁ ἥλιος

τῆς ἀπλησίαστης Ἀνατολῆς βουνὰ καὶ χρυσοὶ τροῦλοι.

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ μεσουράνησε καὶ σκοτείνιασε
στυλώθηκε ἡ Σάμο καὶ φυσᾶ
τρέμουνε οἱ πόρτες τ' οὐρανοῦ *τρέμουνε οἱ κάβοι*
~~τρέμουνε οἱ κάβοι.~~

Πέτρες ὀρθές καὶ ριζιμιές
σὰ σήμαντρα βουίζουνε
~~ἀγὰ καὶ κῆρα ἀρμενίζουνε~~ *τὰ πλεῖστα ποδίζουνε*
στὸ γιαλὸ οἱ ἀνθρώποι λιγοστέψανε
σπορὰ τ' ἀνέμου στὶς πλαγιές τ' ἀγκάθια ζωντανέψανε
τοῦ μελτεμιοῦ ἡ βουή ἀντρίεψε
κάνανε πίσω οἱ ἄλλοι καιροὶ
κάνανε πίσω τὰ νησιὰ
ἡ ἀρμύρα τρώει τὰ βράχια.

Μὰ οἱ γυναῖκες ἀνεβήκανε ἀπὸ βραδὺς
πλέξανε λουλούδια στὰ κονίσματα
μαδήσανε στὶς πλάκες νεραντζόφυλλα, ραντίσανε
μὲ τ' ἀνθόνερο τῆς ἀπολησμονιᾶς
μὲ τὸ ροδόσταμο τῆς σπάνιας χαρᾶς
«καλῶς τους, καλῶς ἦρθανε . . .»
ἀπ' τὶς μπενζίνες ποὺ ποδίσανε
ἀνηφορίζουνε δυὸ ξένοι.

Σὰν ποιό δαυλί ἀναψε τὸ βοριά
σὰν ποιό φτερό τὸν σβήνει;
Μαντήλι τώρα ἡ θάλασσα.

πού τὸ ξεδίπλωσε μιὰ κόρη—λάμπουνε
βελονιά, βελονιά ξετρυπημένα
τὰ ἔρημα καὶ τὰ κατοικημένα
~~πολλά—πολλά, καὶ σκόρπια~~ νησιάκια καὶ νησιά
καὶ κεῖ στὴν κόλληση τῆς θάλασσας καὶ τοῦρανοῦ
πρόβαλε ἡ κρυφαγάπητη Ἄνατολή,
ἄραγε κλαῖς Ἄνατολή, ἄραγε μᾶς θυμᾶσαι;
Μαῦρα βράχια, κυπαρίσια τοῦ γιαλοῦ
περιφράζουνε τ' ἄσάλεφτα νερά
μέσα θαλασσινές πρασιές, αὐλάκια.

Μερμήγκια, μέλισσες τὰ βαρκάκια, οἱ μηχανές.

Σήμερα ἡ θάλασσα εἶναι καὶ περβόλι
τὸ μάτι σὰν ἀφέντης σεργιανᾶ
βλέπομε Κῶ, βλέπομε Ἄμοργὸ
μᾶς βλέπουνε ἀπὸ μακριὰ κι ἐμᾶς—ἀσπρίζει
τὸ μοναστήρι οὐρανοκρεμασμένο
καὶ τῆς Πάτμος κάστρο ἱστορημένο.

Κι ἄλλο κάστρο ἀνιστόριστο Ἰκαρία
τῆς ἐξορίας φοβερὸ καὶ τωρινό μας κάστρο.

Ἄλλη δόξα δὲν ξέρουν τοῦτα τὰ νερά
ἄλλη ἐλπίδα δὲ φέρνουν τὰ βαπόρια,

Στα βαπόρια φέρνει ἀστενεῖς καὶ γιατρεμένους
φέρνει δικαστὴ καὶ δικασμένους,

ἀδέρφια δὲν εἴμαστε ~~ἀδέρφια~~ ~~ἐμᾶς~~ ~~εἴμαστε~~

Σφυρίζει, ~~ἀκούει~~ τὴ βδομάδα μιὰ φορά.

Ἀκούσατε καὶ τὴν τρελλὴν τοῦ γυναικείου Μοναστηριῦ;

Ἐλάτε δῆτε, ἀκούστε ~~μὴ πατρίδα~~, ~~μὴ ψυχὴ ποτε~~ ~~μὰ ρηῖρα~~

~~πῶς μοιρομυρᾶ στὸ κελλί της στρωμένη~~

~~πῶς~~ ξεφωνίζει καὶ ψιλοτραγουδᾷ ἢ ἀνεμαλλιασμένη.

Δὲ δίνει λόγο ἢ Ἄνομία δίνει ὄπλα;

ὄπλα μοιράζει καὶ περνᾷ.

Πρὸς τὴν Ἀνατολὴ κοιτάζομε

παλιούς καιρούς περιδιαβάζομε

μᾶς προλαβαίνουν οἱ καινούργιοι

στὶς πυρωμένες πέτρες, βῆμα — βῆμα

ἢ γδύμνια μας πολὺ ἀνάλαφρα πατᾶ.

Τοῦ νησιῦ ὁ περίγυρος γραμμένος καθαρά

μέσα μαντριᾶ καὶ ξερολίθια,

μαρμάρωσε, μαρμάρωσε ἢ τελευταία παράσταση

στὰ θέατρα τῆς ἐρημιᾶς.

Χοχλάκα

*Ἡ μουρμούρα τοῦ ~~παλίου~~ σημαδέβει τὸ νησί

δυὸ ἄγρια περιστέρα ἓνα ἡμερο,

ἄγιοι προσκυνημένοι στὶς κορφές

ἄσπρα, κάτασπρα ~~δύματα~~, χτίσματα,

καὶ τὸ φεγγάρι ἄσπρισε, — νησί, στερνὸ νησί,

κάποιος ξενιτεμένος, ~~πρὸ θαλάσσης~~ ^{καποῖος} ἐξοριστὸς ~~ἀποστρέφει~~

κάποιος ἐξοριστὸς θὰ γυρίσει ~~θα~~ ^{θα} σ' ἀνάστησει —

~~πρὶν τὴν νεκροστομίαν.~~

ΤΑ ΒΟΥΝΑΛΑΚΙΑ ~~μας~~ κι ἡ κάθε χλωρασιά

σ' ὄλα τὰ Δώδεκα Νησιά

γλυκαίνουν τὴν πικρὴ μοσκοβολιά τους

τῆς Νίσυρος Διαβατινὴ

καὶ Καλυμνιά Κυρὰ Ψηλὴ

ἄκροκορφίτες Ἀηλιάδες,

κοντένουν τίς ἀνηφοριές,

λαλοῦν οἱ πετροπέρδικες

καὶ χαμηλώνει ὁ Αὐγερινὸς

ἅμα κινουῦνε οἱ γυναῖκες γιὰ κλαριά

~~οἱ ποδευμένες κι οἱ ξυπόλοτες~~ μας

καὶ τραγουδοῦνε τόσο λυπημένα :

«ᾠ Μάνο υἱέ μου, ᾠ Μιχάλη ἀδερφέ μου»

«ᾠ ἄντρα μου, ᾠ πατέρα μας ~~ἔδω πεθαίνομε~~» *ἢ εἰ σὺ δὲ;*

Καὶ τραγουδοῦνε τόσο λυπημένα

~~τῆς ξενητιάς τῆς λησμονιάς~~

τῆς ξενητίας τὰ καλὰ ~~τῆς~~ ποῦ δὲ χορτάσανε κανέναν.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΟΣΑ γράμματα

δὲ λάβατε ἀπ' τὴν ξενητιά

βαρύνανε τὰ κύματα

βαρύνανε ἀπ' τὸ κλάμα σας

καὶ πάλι τὰ τραγούδια σας λύσαν τὴ θάλασσα

τὰ πρωῖνὰ καὶ σπερινὰ

φαρμακολύτρες γυναῖκες τραγουδίστρες.

ΘΑ ΦΥΓΕΙ ὁ ποιητὴς ἀπ' τὸ νησί
ὀλόκληρο νησί δὲ συντηρεῖ πιά ἕναν ποιητὴ
λιγοστέψανε κι οἱ δεκοχτοῦρες . .
Τὸ μόχτο τ' ἀμπελιοῦ, τὸ γλυκό του τὸν καρπὸ
ποιός θὰ τὸν τραγουδήσει ;

Τ' ἄξια χέρια τοῦ κλαδεφτῆ, τοῦ ἄρυγητῆ
τὴν προκοπὴ τῶν γυναικῶν μας
πόθους τῶν ἀγοριῶν, τῶν κοριτσιῶν μας
Τὶς Μοῖρες μας, τὶς μάνες μας τα δῶτρα

~~ἀπὸ δέντρα, ἀπὸ δέντρα~~
ΠΕΥΚΑ, ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΕΣ
ὁ σπόρος τους ὁ φτερωτὸς ἀπ' τὴν Ἀσία πέταξε
ὁ ἴσκιος τους ἄλώνι,
ΛΕΥΚΕΣ, ΠΛΑΤΑΝΙΑ ΦΥΛΑΚΕΣ τοῦ νεροῦ
τὰ καρπερά ~~σειρές~~ ~~σειρές~~, οἱ ἐλαιῶνες
τῆς ποταμιάς, ~~νικροδάφνες~~, λιγυαριές,
ὅσα βαπόρια ἔρχονται, ὅσα φεύγουνε,
— ~~φεύγει~~ ~~κὼ ἐπιπολάς~~. ἀν φύγει ὁ ποιητὴς
Ποιός βλέπει ἀπὸ κοπεῶκη ἀπὸ μακριὰ
ποιός θὰ ~~τὸν~~ τραγουδήσει ;
~~Δὲ συντηρεῖ ποιητὴ πιά τὸ νησί~~
παραφτώχυνες νησί, ἀλλοίμονό σου.

Λευκες, πλατανια, νικροδάφνες
Κραχτες τὸ νερό
Τὰ καρπερά σειρές, σειρές
Παραφτωχοί εργαζόμενοι

ΜΙΑ ΓΥΡΗ ^{ἔσε} κουβαλήσαμε ^{καὶ} μεῖς
ἀπ' τοὺς ὄρνιους ὡς τὶς συκιές μαμούνια.

ΣΑΜΟ ΠΟΛΥΠΑΘΗ καὶ πανέμορφη
λάμπουνε τ' ἀμπέλια σου, οἱ ἔλαιῶνες
οἱ ἀκρογιαλιές καὶ τὰ χωριά ἀπὸ τὴν ἄσπρη τὴν τῆς
λάμπεις καθρεφτίζεται ἀπάνω σου
ἀπέραντη στεριά.

Διακόσια χρόνια ἡ ἔρημιὰ ἤπλησα μὲ τὴν δόξα
μπαλομάωσε τὴ δόξα σου—κολόνα μου μοναδικιά,
σὰ μερόνυχτα περνούσανε τὰ χρόνια
κοιμούντανε στὶς σπηλιές ξένοιαστα οἱ ληστές
ψέλνανε μόνο δὲ μιλούσανε οἱ ἀσκητές
σὲ ποθήσανε κι οἱ ἐχθροὶ σὰν κόρη
ὁ πόλεμος σὲ ξύπνησε, πάλι πόλεμος,
δὲν εἶναι κάβος, δὲν εἶναι βίγλα
ποὺ νὰ μὴ μαύρισε ἀπ' τὸ αἷμα.

Ἡ γλῶσσα σου εἶναι τσεκούρι, κόβει
ἡ γνώμη σου εἶναι πιασμένη στὴ λαοσύναξη
ἀντέχει τοὺς σηκωμοὺς καὶ τὴ διχόνοια.

Ὡς χτέες χτυπιούντανε τ' ἀδέρφια στὰ βουνά σου
ὡς τώρα οἱ μάνες νυχτοπερπατοῦνε
γυρεύουνε στὶς φτέρες τῶν παιδιῶν τοὺς κόκκαλα..

Ὡς ποῖός ἐχθρὸς σὲ ποιά μάχη σὲ νίκησε;

Οἱ ἐλιές ἀκλάδευτες, ἄδειες οἱ ἀγορές
περνοῦνε οἱ σκόλες δὲ γίνονται πανηγύρια
πῶς κερδίσανε τ' ἄξια χέρια οἱ Αὐστράλιες, οἱ Βραζίλιες
Καρπίσανε τὰ χέρσα τους, ἐδῶ τ' ἀμπέλια μας ρουμάνι
Σάμο, πῶς τὰ βασιᾶς;

Στὰ ξένα πουλιοῦνται τὰ παιδιὰ σου.

ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΑ μιανῆς θάλασσας γεννήθηκα
καὶ στὸν ποδόγυρο τῆς πιὸ ἀπέραντης στεριάς,
τῆ θάλασσα ταξίδεψα, μ' ἔθρεψε ὁ κόσμος τῆς
ἔκλεισε ἡ στεριά...
Τόσα γνώρισα καὶ τόσα μαρτυρῶ.

ΚΑΛΑ ΝΑ ξέρεις ποῦ θές νὰ ζήσεις
ποῦ θές καὶ νὰ ποθάνεις, ὅς πλανιέσαι.

ΕΙΜΑΣΤΕ χορτάτοι ἀπὸ νησιὰ
τῶν ματιῶν καὶ τῆς καρδιάς μὲν ^{καὶ} χόρταση.

Σ' ΕΝΑ ΝΗΣΙ ὅπου χτυπιοῦνται οἱ καιροὶ
κι εἶναι ἡ ἀνάσα του βαθειὰ
ὁ νοῦς μου τρέχει μὲ τῆ βουῆ τῆς θάλασσας
μὲ τὸ ποτάμι τῆς ἀντικρυνῆς στεριάς.
Τὴν ἀνοιξὴ θολώνει τὸ μπογάζι
κατεβάζει ἀντάρες ποὺ σαρκώνουνε
φύλλα καὶ ξύλα, ἐδῶ καὶ κεῖ.
Διπλές κι οἱ ρίζες μας, ἐδῶ καὶ κεῖ
τὰ μάτια μου θὰ στυλωθοῦνε σὲ δυὸ ἀκρογιαλιές
κρυώνωντας ἡ καρδιά μου.

ΣΑΜΟ, ΣΑΜΟ ἀπ' τῆ βαθειᾶ θαλασσινῆ σου ἀνάσα
ἀπ' τῆ βουνίσια σου πνοῇ
κάνει φτερό καὶ νύχι ὁ σταυραητός, ζυγιάζεται
πάνω ἀπὸ πέλαγος καὶ δάσος.

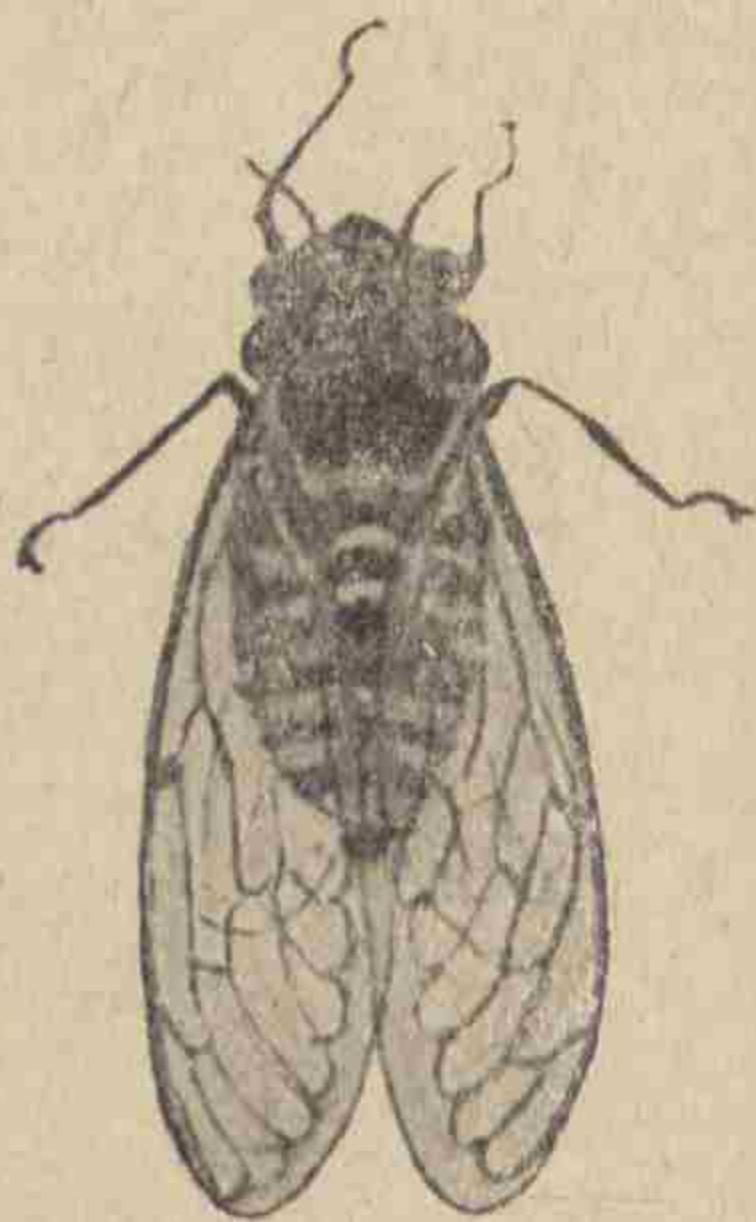
ΑΝΑΜΕΣΑ ΠΑΤΜΟ—Σάμο ἓνα δελφίνι
πετιέται καὶ βουτᾶ
κάβους καὶ πελαγόπετρες, Κορσοῦς, Ἄρκιους
ὄλο τὸν κόσμον μὲ κάθε πῆδο χαιρετᾶ.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΚΩ—Ἄστροπαλιὰ
ἀπὸ κάβο Κέφαλο ἀνοιχτὰ 30 μίλια
καὶ σὲ 30 ὄργιες βάθος
ἀσπροφεγγίζει ἓνα λουλούδι σὰ μαδημένο γιασεμὶ
οἱ ἀπλόκαμοὶ τοῦ ζωντανοῦ
στὸν ὄχτον τῆς τραγάνας.

ΣΤΙΣ ΠΕΛΑΓΟΠΕΤΡΕΣ ἀνθίσανε ἀγριολούλουδα
ζευγαρώσανε τὰ νυχτοπούλια στὶς σπηλιές
τ' ἄγρια σκοῖνα κάνανε ἄγριο καρπὸ
δὲν ἔλειψε πουθενὰ ἢ ἀνοιξη.

ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΜΕ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑ, τραγουδοῦμε...
Τὸ πέλαγος μελάνιασε, κουκουλωθήκανε οἱ ἐπιβάτες
ἔμεῖς κολλήσαμε στὴν καμινάδα
εἶπαμε κι ἓναν ἀπαγορευμένον σκοπὸ.

ΠΡΩΪΪ — ΠΡΩΪΪ ἔρχεται τὸ βαπόρι
 Σάμο δυὸ σκάλες Καρλόβασι, Βαθὺ
 στ' ἀγαλήνεφτο πέρασμα φαίνεται τῆς Ἰκαριᾶς,
 μιὰ τ' ἀφρισμένο κύμα τὸ πατάει ἀπὸ πελάγου
 μιὰ τ' ἀντιμάμαλο ἀπὸ στεριᾶς
 διπλές, τριπλές σειρές ὀλόρθοι κάβοι.
 Τῆς τρίτης θέσης σωριασμένοι ἐπιβάτες
 δὲν ταξιδεύομε γιὰ τὸν Ἄδη, ξεφοβηθῆτε
 ναῦτες στὰ καταστρώματα βάλτε αὐτὶ
 σκοτείνιασε ὁ Κέρκυς καὶ μιᾶ:
 (Μπενζίνες καὶ περάματα ποὺ τιμονεύετε ἀλάθεφτα
 σὲ τοῦτο τὸ ταξίδι σας
 ξὸν τῆ φτωχὴ σας σερμαγιά θὰ πᾶτε κι ἓνα μήνυμα):
 — Τὰ χρόνια μου εἶναι πολλά, πολλά τὰ σύννεφά μου,
 πολλά μου καὶ τὰ περδικολαλήματα
 ὁ ἥλιος σὰ μὲ πρωτοβρίσκει τὴν αὐγή.
 Λιγοστοί μου οἱ ἀνθρώποι.
 Μὲ πατήσανε κι ἄδοξοι ἐχθροί, ρημάξανε τὰ ζωντανά μου
 μὰ κάτι ἀητοί, κάτι σαῖνια μου ἀντάρτες αὐτοὺς κράζω
 τοὺς προδομένους στὸ ρουμάνι μου στενεμένους
 μιὰ νύχτα ποὺ κερδίσανε τὴν περπατήσανε
 στὴν ἀκοινή σπηλιά μου φτάξανε
 καὶ καλοθανατίσανε — μ ἤ ν τ ο ὺ ς ξ ε χ ν ᾶ τ ε.
 Ἄπ' τ' ἀμπέλι τοῦ φτωχοῦ τσαμπὶ δὲν κόψανε,
 καρύδι ἀδώρητο δὲν τσακίσανε
 τὸ μαρτυροῦνε κι οἱ γερόντοι ἐρημίτες Χριστιανοί.
 Δὲν τοὺς κλάψανε γυναῖκες κι ἀδερφές
 τοὺς κλαῖν τὰ κακοπέρατα κι ἡ ἐρημιὰ μου.

Ο ΑΧΟΣ τῆς θάλασσης καὶ τὰ τζιτζίκια
ὁ ἀχὸς τοῦ πευκιᾶ καὶ τὰ τζιτζίκια
μιᾶς ὄρνιθας κακάρισμα καὶ τὰ τζιτζίκια
ἐνοῦς ἀγωγιὰτη σαλάϊσμα καὶ τὰ τζιτζίκια
καὶ μπάτης πρωϊνός.

ΦΥΛΛΑ, ΚΛΩΝΑΡΙΑ τρέμουνε ἀπ' τὸν ἥλιο
οἱ τζιτζίροι πᾶν νὰ σηκώσουνε τὸν ἐλαιώνα.

ΠΕΥΚΑ ΓΛΥΚΟΒΟΥΪΖΟΥΝΕ ὀλομόναχα.
σκοῖνα, θυμάρια γραμμένα στὰ γκρεμνὰ
~~θάλασσα μοιρασμένη,~~
σ' ἓνα βραχάκι ἀκούμπησα κοιμήθηκα
μοσκοβολοῦνε τὰ πεῦκα, στάζει τὸ ρετσίνι
τὰ τζιτζίκια βασιλεύουνε
καὶ στῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὰ παντέρημα βουνά

ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΕΡΑ καὶ νύχτα σωπαίνουν τὰ τζιτζίκια
ἀνάμεσα νύχτα καὶ μέρα σωπαίνουνε τὰ κριτσόνια.

5019 69.8
19808

«ΕΙΧΑ ΚΙ ἔγὼ ἓνα παιδί..»
Κρυφομιλᾷ ἢ νοικοκυρὰ καὶ στρώνει τὸ τραπέζι.
* Ἀχ τί νὰ ξεχάσομε, τί νὰ θυμούμαστε ;
« Ἄς εἶναι πιά στὸν κόσμον εἰρήνη ἡ μόνο εἰρήνη... »
* Ὁ ἥλιος κρούει τ' ἀμπέλια στὶς πλαγιές
λάμπουν τὰ τζαμωτὰ παράθυρα
καλὰ νησιά, καλὰ κρασιά,
πῆγε κανεὶς στὸν Παράδεισο καὶ γύρισε ;
* Ὅλα τὰ λουλούδια ἐδῶ ἀνθίζουνε
τ' ἀγέρι ἐδῶ τὸ πρωτὶ μοσκοβολᾷ.
* Ἐδῶ μεγάλωσε κι ὁ Πάνος, χήρας γιὸς
θεῖες καὶ θεῖος κουβαλοῦνε χίλια καλὰ
μὲ τὸ γέλιο του γελᾷ ἢ ἀμμουδιά.
Σὰν ἔπεσε σκλαβιά
κι ὁ Πάνος πιά ἓνα σκλαβάκι
ὁ Πυθαγόρας πρήστηκε, πλάγιασε τὸ Μαράκι
ἄδεια ἢ ἀμμουδιά — μιὰ νύχτα
λάλησε στὰ ψηλῶματα — ἄχ πῶς τὴν περιμέναμε
ἢ ἀνοιξιὰτικη παλλικαριά
ὁ Πάνος πῆρε τὸ βιολί του ἀνηφορίζει
στοῦ ψηλοῦ χωριοῦ τὸ πανηγύρι — στὸ μετερίζι.
— ἄχ λεφτεριά μας λεφτεριά
μὲ τ' ἀνοιγμένα τὰ φτερά —
οἱ πρῶτοι ἀντάρτες καρπούλια
οἱ ἀρχηγοὶ στ' ἀπάτητα γκρεμνά,
γελάσαν κι οἱ ἀγέλαστοι
μὲ κεῖνο τὸ βιολί μὲς στὸ κουτί — στὶς 5 μέρες
νά την ἢ μάνα ἢ μεγαλόστηθη
« Καὶ σεῖς μαζί μας μάνες ».

Πολεμοῦνε στρατοί, πολεμοῦνε λαοί
κι ἢ λαομάννα ἢ Ρωσία — κάντε καρδιά,
ὁ Πάνος ὄπλο κλεμένο ἀπὸ ἐχθρὸ βαστᾶ
τὸ βιολὶ κρεμασμένο σὲ σπηλιά,
τοῦ Πάνου ἢ μάνα, θεῖος καὶ θεῖες καὶ γειτονιά
βαστοῦνε, βαστοῦνε. Ἔκανε ὁ Ἴταλός ἀνακωχὴ
ἄνοιξε ἢ ἀνθρωποφάγα φυλακὴ
τρυπώσανε οἱ προδότες
παντοῦ ἀντάρτες μὲ τὸ δίκροχο σκοποὶ
καμάρι καὶ γλυκὸ κρασί
πλένουνε ροῦχα οἱ κοπελιές καὶ τραγουδοῦνε,
— μέσ' στὸ βαρὺ χειμῶνα καλωσύνες
πρῶϊμάς ἀνθέ μου θὰ καεῖς —
πίσω πιὸ ἀνήμερος ἐχθρὸς
ξακουστός στοὺς χαλασμοὺς ὁ Γερμανὸς
μ' ἀεροπλάννα ψηλὰ καὶ χαμηλὰ,
μὲ τὰ τουφέκια οἱ ἀντάρτες — σ' ἓνα φυλάκιο
κείμεται ὁ Πάνος μὲ κομμένα τὰ ποδάρια.
— «Γιέ μου καὶ γιόκα μας...» ξεπροβάλανε
ἢ μάνα ἢ δράκαινα μέσ' στὴ φωτιά
θεῖος καὶ θεῖες κράζουν βοήθεια, δέρνονται
πέφτουνε δέντρα, πέφτουνε ντοῦβάρια
βογγᾶ ὁ Πάνος, — ἄξαφνα γλυκορώτησε
ἂν κλαδέψανε τὴ δίφορη λεμονιά,
εἶδε τὸ προσήλιο περβολάκι τους καὶ ξεψύχησε.
Θρηνοῦν οἱ δεκαοχτοῦρες, ποιός ἀκούει; σκορπισμένοι
καὶ ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι
τρέχει μιὰ θεία γιὰ παπά, παπάς δὲ βρίσκεται

ΟΧΙ ΕΔΩ

«ΕΙΧΑ ΚΙ ἔγὼ ἓνα παιδί..»

Κρυφομιλᾷ ἢ νοικοκυρὰ καὶ στρώνει τὸ τραπέζι.

“Αχ τί νὰ ξεχάσομε, τί νὰ θυμούμαστε;

«Ἐπει εἶναι πιά στὸν κόσμο εἰρήνη ἡ μόνο εἰρήνη..»

Ἐὖρος κρούει τ’ ἀμπέλια στὶς πλαγιές

λάμπουν τὰ τζαμωτὰ παράθυρα

καλὰ νησιά, καλὰ κρασιά,

πῆγε κανεὶς στὸν Παράδεισο καὶ γύρισε;

“Ὅλα τὰ λουλούδια ἔδω ἀνθίζουνε

τ’ ἀγέρι ἔδω τὸ πρωτὶ μοσκοβολᾷ.

Ἐδὼ μεγάλωσε κι ὁ Πάνος, χήρας γιὸς

θεῖες καὶ θεῖος κουβαλοῦνε χίλια καλὰ

μὲ τὸ γέλιο του γελᾷ ἢ ἀμμουδιά.

Σὰν ἔπεσε σκλαβιά

κι ὁ Πάνος πιά ἓνα σκλαβάκι

ὁ Πυθαγόρας πρήστηκε, πλάγιασε τὸ Μαράκι

ἄδεια ἢ ἀμμουδιά — μιὰ νύχτα

λάλησε στὰ ψηλῶματα—ἄχ πῶς τὴν περιμέναμε

ἢ ἀνοιξιὰτικη παλλικαριά

ὁ Πάνος πῆρε τὸ βιολί του ἀνηφορίζει

στοῦ ψηλοῦ χωριοῦ τὸ πανηγύρι — στὸ μετερίζι.

— ἄχ λεφτεριά μας λεφτεριά

μὲ τ’ ἀνοιγμένα τὰ φτερά —

οἱ πρώτοι ἀντάρτες καρπούλια

οἱ ἀρχηγοὶ στ’ ἀπάτητα γκρεμνά,

γελᾶσαν κι οἱ ἀγέλαστοι

μὲ κεῖνο τὸ βιολί μὲς στὸ κουτί — στὶς 5 μέρες

νά την ἢ μάνα ἢ μεγαλόστηθη

«Καὶ σεῖς μαζί μας μάνες».

0 11

Πολεμοῦνε στρατοί, πολεμοῦνε λαοί
κι ἢ λαομάννα ἢ Ρωσία — κάντε καρδιά,
ὁ Πάνος ὄπλο κλεμένο ἀπὸ ἐχθρὸ βαστᾶ
τὸ βιολί κρεμασμένο σὲ σπηλιά,
τοῦ Πάνου ἢ μάνα, θεῖος καὶ θεῖες καὶ γειτονιά
βαστοῦνε, βαστοῦνε. Ἔκανε ὁ Ἰταλός ἀνακωχὴ
ἄνοιξε ἢ ἀνθρωποφάγα φυλακὴ
τρυπώσανε οἱ προδότες
παντοῦ ἀντάρτες μὲ τὸ δίκωχο σκοποὶ
καμάρι καὶ γλυκὸ κρασί
πλένουνε ροῦχα οἱ κοπελιές καὶ τραγουδοῦνε,
— μέσ' στὸ βαρὺ χειμῶνα καλωσύνες
πρώϊμα ἀνθέ μου θὰ καεῖς —
πίσω πιὸ ἀνήμερος ἐχθρὸς
ξακουστὸς στοὺς χαλασμοὺς ὁ Γερμανὸς
μ' ἀεροπλάννα ψηλὰ καὶ χαμηλὰ,
μὲ τὰ τουφέκια οἱ ἀντάρτες — σ' ἓνα φυλάκιο
κείμεται ὁ Πάνος μὲ κομμένα τὰ ποδάρια.
— «Γιέ μου καὶ γιόκα μας...» ξεπροβάλανε
ἢ μάνα ἢ δράκαινα μέσ' στὴ φωτιά
θεῖος καὶ θεῖες κράζουν βοήθεια, δέρνονται
πέφτουνε δέντρα, πέφτουνε ντολβάρια
βογγᾶ ὁ Πάνος, — ἄξαφνα γλυκορώτησε
ἂν κλαδέψανε τὴ δίφορη λεμονιά,
εἶδε τὸ προσήλιο περβολάκι τους καὶ ξεψύχησε.
Θρηνοῦν οἱ δεκαοχτοῦρες, ποιὸς ἀκούει; σκορπισμένοι
καὶ ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι
τρέχει μιὰ θεία γιὰ παπά, παπάς δὲ βρίσκεται

Οχι

φέρνει σταυρό από πεσμένη ἐκκλησιά
ἢ ἄλλη φέρνει ἄσπρο σεντόνι.

— "Ἄσπρο μου σεντονάκι ἅμα σὲ κέντησα...

— Σπίτι ἄραχλο γιατί δὲ σ' ἔκαψε ἡ φωτιά;
Τρία κομμάτια τύλιξε ὁ θεῖος καὶ τὰ σήκωσε
μαδιοῦνται σέρνονται ὡς τὸ λάκκο
«... τὸν θάψαμε κοντὰ στὴ χαρουπιά...».

Οχι

ΣΕ ΛΥΠΗΜΕΝΟ περιβόλι κατεβήκαμε
κάθε λουλούδι γράφει δυὸ λιγόμοιρα ὀνόματα
ποῦ εἶσαστε ὁμορφόπαιδα Βάγγο, Σοφία;
Μὲ ποιά παρέα ξεκινήσανε, τόσο ἀργήσανε;
Ξεράθηκε ἡ κληματαργιὰ
δὲν ἦρθανε τὸ Πάσχα
δὲν ἦρθανε τὸ καλοκαίρι
οὔτε στὸν τρύγο — ἄραγε
δὲ λαχταρήσανε σταφύλι; "Ἄχ περιβόλι
γιὰ διπλὸ τάφο σὲ ποτίζομε.

ΓΙΝΑΝΕ ΠΑΛΙ τὰ σταφύλια
θά γλυκαθοῦνε κι οἱ περαστικοὶ
πολλοὶ σκάψανε, κλαδέψανε, τρυγήσανε
καὶ θὰ μεθήσουνε πολλοί.

ΤΙ ΟΜΟΡΦΑ πού κράζουνε οἱ δεκοχτοῦρες
ἀπ' τὶς μουριές μέσ' τὶς αὐλές.

ΣΤΗΣ ΦΟΙΝΙΚΙΑΣ τὸ πιὸ ψηλὸ κλωνί
μιὰ δεκοχτούρα κράζει, χαίρεται
καὶ μιὰ ψυχὴ στ' μπαλκόνι, πρωϊνὴ.

ΑΣΠΡΗ ΜΕΡΑ καὶ σπάνια
τὸ ἄνθος τῆς μανόλιας.

ΠΕΤΑΞΑΝΕ ΑΠ' τὸ δῶμα τὰ περιστέρια
ἐγὼ τ' ἀκούω.

βουνακι
ΑΝΕΒΗΚΑΜΕ σ' ἓνα δῶμα ψηλὸ
ἢ θάλασσα φάνηκε ἀσάλεφτη — στήσαμε αὐτί
χοχλακίζουνε τὰ βότσαλα μὲ κάθε κύμα .

ΑΠΑΝΩ ΣΤΑ ψηλώματα περιπλανήθηκα
γύρω - γύρω ἢ θάλασσα μὲ τὰ ~~πολλὰ~~ νησιά
σήμερα Μάης, ἀνθισμένα σπάρτα
~~κάθε μίαν ἐποχὴ μὲ τὴν ὀμορφὴ σειρὰ τῆς~~
φτωχὰ τὰ χώματα, κεραμιδιὰ
σκεπάζουνε δὲ σκεπάζουνε τ' ἄγριο μάρμαρο
δὲ λείπει ποτές ἢ εὐωδιά.

ΕΣΥ ΜΑΣ γέννησες ξερὴ γῆς, ἐσὺ μᾶς καταλείς
καὶ πάλι μᾶς ἀνάστησε μιὰ πνοὴ θαλασσινὴ
σ' ἓνα στενὸ σου μονοπάτι.

ΤΑ ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ πέφτει δροσιὰ
μὲ τὸ ψήλωμα τοῦ ἥλιου πάλι κόρωσε
τῆς ξερῆς γῆς ἢ ἀψιὰ μοσκοβολιά.

ΑΝΟΙΞΕ ΚΑΠΟΙΟ παραθύρι τ' οὐρανοῦ
φάνηκε ἢ αὐγὴ ἀκόμα κοιμισμένη.

ΜΙΑΝ ΗΣΥΧΙΑ καθαρὸ γιαλὶ
ἔρχεται ἢ μέρα σιγαλὴ
ἀνακλαδίζεται ἢ θάλασσα, μουρμουρᾷ
μαῦρα διαμάντια καὶ βελούδα τὰ νερὰ
θάλασσα πρὶν τοῦ ἥλιου.

ΚΑΘΙΣΑΜΕ ΜΠΡΟΣΤΑ στη θάλασσα
τὰ κύματα συχάσανε, φανερώθηκε
ἡ πείνα ἑνὸς καβουριοῦ
ξεμυτίζει ἀπὸ μιὰ πέτρα ~~τῆς θάλασσας~~
ἡ χόρταση μιανῆς κατσίκας ποὺ ἀναχαράζει
στὸν ἴσκιο τοῦ ἀρμυρικιοῦ.
τὸ χορταράκι της τὸ κάνει γαλατάκι μας.

ΠΟΙΟΝ ΝΑ ρωτήσω ; τὴν ἄσπρη τούτη πέτρα ;
Τὴ λουλουδιασμένη ἀλιγαριά ;
Κατὰ ποῦ πέφτει τ' ἀλώνι τοῦ κουμπάρου ;
"Ὁμορφη, ὁμορφη κι ἀμίλητη ἐρημιά.

Ο ΔΡΟΜΟΣ λίγος ἀπ' τ' ἄσπρα σπίτια στὰ μαντριά
ἢ ἀρμύρα ἢ θαλασσινὴ γίνεται γλύκα
ἢ κάθε ἀνάσα κέρασμα — ὅμως ὁ δρόμος λίγος
ἀπ' τὴν πλαγιά ὡς τὴν ἀκρογιαλιά.

ΕΝΑ ΚΟΚΚΑΛΟ τῆς σουπιᾶς πάνω στὴν ἄμμο
τόσο ἔβγαλε ἀπόψε ἡ θάλασσα.

ΓΛΑΡΟΣ ΔΕ βρέθηκε ποτές πνιγμένος
καὶ ποιητῆς στὴν ἐρημιά χαμένος.

Οχι ειναι
Κοπιάζομε, περιμένομε, σεργιανοῦμε
τῆς μαστιχιάς ἢ πληγῆ εἶναι ἢ μαστίχα
ἀγαποῦμε τὴν εἰρήνη, τραγουδοῦμε.

✓
ΣΤΕΚΟΥΝΕ ΟΙ ἀκρογιαλιές ἀσάλεφτες
μπρὸς στὸ μονόσπιτο ἀνάβει μιὰ φουβουὸ
μιὰ γυναίκα θυμιάζει καὶ τὴ θάλασσα
εἶναι εἰρήνη
θάλασσα θυμιασμένη, καλωσύνη
στὸν τόπο τους οἱ πικροδάφνες, οἱ συκιές
τὰ καρπερὰ καὶ τ' ἄκαρπα
γίνανε δέντρα ἐδῶ οἱ ἀλυγαριές
εἰρήνη — τ' ἀκοῦμε ὄλα, ἡ κλώσσα σέρνει τὰ πουλιὰ
πηδοῦνε ψάρια στὰ ρηχὰ
εἰρήνη — ἔχουνε σειρὰ
τὰ λίγα μας καὶ τὰ πιὸ λίγα — πλῆθος τὰ καλαθάκια
κατήφορος, ἀνήφορος, τρέχουνε τὰ ξυπολυτάκια
ψωμί, λαδάκι, ντοματίτσες, σταφυλάκια
ἢ γέννα τῶν φτωχῶν
ἢ γέννα τῶν ψαριῶν,
θὰ σαρκώσουνε ποτές τὰ Ἑλληνάκια ;
Εἶναι εἰρήνη — τὸ καλοκαίρι μᾶς ντύνει
φουρνίζει ὁ ἥλιος στὰ βουνὰ
μοσκοβολήσανε τὰ βότσαλα σὰν παξιμάδια
ὁ προκομένος γείτονας ἀνοιξε δυὸ πηγάδια
θάρθει καὶ μιὰ μέρα
οἱ διψασμένοι θὰ ξεδιψάσουνε
οἱ πεινασμένοι θὰ χορτάσουνε,
ποιὸς ἀναστέναξε τόσο βαρειά ;

Εἶμαστε ἀπὸ κείνους δὰ ποὺ ὁ ἥλιος βρίσκει πρώτους
ὁ ἀγέρας πρώτους ἐμᾶς κερνᾶ
τόσοι ἀγέρηδες τόσα κρασιὰ
τοῦρανοῦ τὰ βαρέλια δὲν ἀδειάζουνε — εἰρήνη
ὅποιος τὸ θυμηθεῖ στέκεται, πίνει
πίνει, ἀντέχει, ὄμορφα μεθᾶ.
Μπρόβαλε κόρη στὸ παράθυρο, ἡ θάλασσα γραμμένη
ἀπὸ χτίση κόσμου μὲ μιὰ κοντυλιὰ
πάνω της κάβοι καὶ νησιὰ.
Τῶνα παράθυρο, τῶνα μάγουλό μας τὸ βρίσκει ὁ ἥλιος
τᾶλλο βαστᾶ δροσιὰ,
θυμήθηκε ὁ ἀγαπητικὸς τῆς γῆς τὴ γλύκα της
ἀναγάλιασε κρυφά,
διῶξε γυναῖκες ὄσους δὲν τὴν ἀγαποῦνε,
τὴν παίζουνε στὰ χαρτιὰ — μιλήστε :
«Τὰ ὄπλα πιά καμάρι δὲν κερδίζουνε»
ὅποιος ρίξει πρῶτος δὲ νικᾶ
ὅποιος ρίξει τελευταῖος κι αὐτὸς πεινᾶ
θέλομε εἰρήνη — μεγάλα ἔργα καὶ μικρὰ
κι ἡ θάλασσα ἡ ἀμοίραστη, γιὰ ὄλους
κύματα ὄρθια καὶ πλατειὰ
μυρίζει φύκια ἢ τραμουντάνα
μυρίζει ἄμμο ἢ νοτιὰ.
Καὶ πιά τὸ χρόνο μιὰ φορὰ ἡ ἐρημιὰ χορεύει
ἔρχεται ἡ φτώχεια στολισμένη
νέοι καὶ γέροι ἄγιοι στὰ θαλασσόβραχα ζωγραφισμένοι
μαβὶ λουλούδι ἀμάραντο πέταξε ἡ ξεραγκαθιά.
Καὶ μὲ τὰ πρωτοβρόχια φυτρώνουνε χόρτα πασίλοα
τὰ ξέρουνε μὲ τ' ὄνομα οἱ γειτόνισσες

τὸ Θεολογούδι, τὸ Κυριακούδι ὅλα τὰ ξέρουνε
τῆ ρίζα τῆ σκληρή, τῆ μαλακιά.
Καὶ τῆ γιαγιά ἐδῶ τὴν κράζουνε «γλυκειά».

Σήμερα ἡ ζέστη καταπόνεσε τὰ μελτέμια
θαμπὸς ὁ ἥλιος ἀπ' τὴν πολλή του δύναμη
βράδιασε καὶ δὲ φύσηξε
οἱ γυναῖκες στὰ κατώφλια ρίχνουν νερά — εἰρήνη
δροσιὰ καὶ ἴσκιος τῆς ἡ δικαιοσύνη
κι ὁ σπόρος τῆς ἔχει φτερά.

Εἶναι εἰρήνη, ἔχει σειρά
ἡ γρηγοράδα, ἡ ταπεινοσύνη
ὁ φαρδὺς δρόμος, τὰ στενὰ
πόρτες, αὐλὲς τῆς κάθε γειτονιάς
ὀλόκληρος ὁ ἀγύριστος ντουνιάς
ὅλος δικός μας καὶ στὴ μέση εἰρήνη
ἡ εὐωδία κι ὁ ἀνθὸς τῆς λεμονιάς
καινούργια εἰρήνη ἔλα καὶ σὲ μᾶς,
φάγαμε τὴ θάλασσα μὲ τὰ μάτια
αἷμα στάζουνε τὰ μάτια μας
ἐτοιμάσαμε ὅσα σοῦ πρέπουνε
κοντεύει; Ἄραγε θὰ τῆς ἀρέσουνε
τόσα πετροπελεκημένα νησιά;
Μὲ ξεροτρόχαλο χωραφάκια χωρισμένα
τὰ βουναλάκια μυτερὰ σὰ γιαλιὰ σπασμένα
κάστρα νησιά λησμονημένα
μὲ τοὺς ἀγέρηδες ὀχτῶ φορὲς ζωσμένα
σαλεύουνε; Στέκουνε γερά;

Μὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὰ νησιά ταξιδεύουνε
τὸ βράδυ, γαλαζώνουνε, γυρίζουνε κοντὰ
κι ἡ θάλασσα ἡ ἀκοίμητη,
μόνο τοῦ ἡλίου οἱ δρόμοι λάμπουνε πάνω της
καὶ τοῦ φεγγαριοῦ ἡ ἀντιφεγγιά.
Καὶ μέσα στὴν ἀντιφεγγιά εἰρήνη
νύφη τὴν προσκυνοῦμε, μᾶς προσκυνᾷ
ἔχομε ἀδέρφια σὲ μέρη μακρινὰ
εἰρήνη ὀλονῶν κληρονομιά
βγῆτε, προλάβετε, περνᾷ
καράβι πρωτοτάξιδο σημαιοστολισμένο
πέρασε ἀνοιχτά,
κοιμᾶται τὸ λιμάνι μας, ἄδειες οἱ ἀποβάθρες
διῶξαν τοὺς συγγενεῖς ποὺ ἦρθανε μὲ τὰ βιολιὰ
οἱ μετανάστες δὲ γυρίζουνε, ξεψυχοῦνε οἱ γυναῖκες
ἀμέτρητες ζωὲς μᾶς χρωστᾷ ἡ ξενητιά.
Φτάνει πιά τόση ξενητιά καὶ προσφυγιά
φτάνουν τὰ ξένα ροῦχα, τὰ ξέθωρα, τὰ παρδαλὰ
εἰρήνη ζητοῦμε καὶ δουλειά.
Στρώσανε κοιμηθήκανε καὶ τοῦ κουμπάρου τὰ 7 παιδιὰ
ἀπ' τὸ πανὶ ποὺ τυλίγουνε τὰ δέματα
τὰ ποκαμισάκια τους κομμένα
μὲ ξένα γράμματα σημαδεμένα
σημαδεμένα αἰχμαλωτάκια μας μικρὰ—μικρὰ
καινούργια ροῦχα θέλομε, οὐ γειτόνοι
καὶ τὸ Δεσποινάκι μας μὲ μιὰ κόκκινη ποδιά.
Τὸ νιὸ φεγγάρι χρύσισε, ἄστρο στέκει στὴν κορφή του
γέμισε τὸ φεγγάρι, τ' ἄστρο ἔγυρε, φουσκῶσαν τὰ νερὰ
ὁ ἀχινιὸς αὐγώνεται, βοσκᾷ ἡ πεταλίδα
εἰρήνη, ὅλα μὲ τὴν ὥρα τους,